

Suvestinė redakcija nuo 2020-05-01

Įsakymas paskelbtas: TAR 2019-08-26, i. k. 2019-13504

**KVALIFIKACIJŲ IR PROFESINIO MOKYMO PLĖTROS CENTRO
DIREKTORIUS**

**ĮSAKYMAS
DĖL TURIZMO, SPORTO, RENGINIŲ IR POILSIO PASLAUGŲ SEKTORIAUS
PROFESINIO STANDARTO PATVIRTINIMO**

2019 m. rugpjūčio 26 d. Nr. V1-154
Vilnius

Vadovaudamasis Profesinių standartų rengimo, atnaujinimo ir tvirtinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2019 m. balandžio 30 d. nutarimu Nr. 428 „Dėl Profesinių standartų rengimo, atnaujinimo ir tvirtinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, 25 punktu ir Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2018 m. vasario 9 d. įsakymo Nr. V-127 „Dėl įgaliojimų Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtos centrui suteikimo“ 1.2 papunkčiu,

t v i r t i n u Turizmo, sporto, renginių ir poilsio paslaugų sektoriaus profesinį standartą (pridedama).

Direktorius

Tadas Tamošiūnas

PATVIRTINTA

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro
direktoriaus 2019 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu
Nr. V1-154

TURIZMO, SPORTO, RENGINIŲ IR POILSIO PASLAUGŲ SEKTORIAUS PROFESINIS STANDARTAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Turizmo, sporto, renginių ir poilsio paslaugų sektoriaus profesinis standartas (toliau – Standartas) apibrėžia turizmo, sporto, renginių ir poilsio paslaugų sektorių, jo posektorius ir pagrindinius veiklos procesus, aprašo sektoriaus kvalifikacijas.

2. Standarto rekvizitai:

2.1. Standarto pavadinimas: Turizmo, sporto, renginių ir poilsio paslaugų sektoriaus profesinis standartas;

2.2. Standarto valstybinis kodas: PSN02.

3. Standarte, išskiriant sporto posektoriaus kvalifikacijas, atsižvelgiama į sporto ir sveikatinimo sričių raidos tendencijas bei į tarptautinius standartus, kurie nustato vieningus reikalavimus kvalifikacijų įgijimui ir jų pripažinimui Europos Sąjungos šalyse.

4. Standarte vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme, Lietuvos Respublikos profesinio mokymo įstatyme, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatyme, Lietuvos Respublikos turizmo įstatyme, Lietuvos Respublikos sporto įstatyme, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme vartojamas sąvokas.

II SKYRIUS TURIZMO, SPORTO, RENGINIŲ IR POILSIO PASLAUGŲ SEKTORIAUS APIBRĖŽIMAS PAGAL EKONOMINĖS VEIKLOS RŪŠIŲ KLASIFIKATORIŲ

5. Turizmo, sporto, renginių ir poilsio paslaugų sektorius apima šias veiklas pagal Ekonominės veiklos rūšių klasifikatorių, patvirtintą Statistikos departamento prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės generalinio direktoriaus 2007 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. DĮ-226 „Dėl Ekonominės veiklos rūšių klasifikatoriaus patvirtinimo“:

5.1. kelionių agentūrų veiklą (79.11 klasė);

5.2. ekskursijų organizatorių veiklą (79.12 klasė);

5.3. sporto įrenginių eksploatavimą (93.11 klasė);

5.4. sporto klubų veiklą (93.12 klasė);

5.5. kūno rengybos centrų veiklą (93.13 klasė);

5.6. kitą sportinę veiklą (93.19 klasė);

5.7. atrakcionų ir teminių parkų veiklą (93.21 klasė);

5.8. kitą pramogų ir poilsio organizavimo veiklą (93.29 klasė);

5.9. fizinės gerovės užtikrinimo veiklą (96.04 klasė).

6. Turizmo, sporto, renginių ir poilsio paslaugų sektorių sudaro šie posektoriai:

6.1. turizmo posektorius;

6.2. sporto posektorius;

6.3. renginių ir poilsio paslaugų posektorius.

7. Turizmo posektorius apima kelionių organizavimo ir turizmo paslaugų teikimo veiklas. Turizmo posektoriaus įmonės teikia kelionių organizavimo, turistų informavimo, transporto ir apgyvendinimo pardavimo paslaugas, skatina turizmą ir reklamuoja turizmo galimybes.

8. Turizmo posektoriui išskirtinos šios tipinės darbuotojų darbo sąlygos: intensyvus kompiuterinės technikos ir visų komunikacijos priemonių naudojimas bendraujant tiek su klientais, tiek ir su tiekėjais; dažniausiai veiklų vykdymas susijęs su savarankišku darbu ir atsakomybe už

darbo rezultatus; darbinei veiklai būdingas įprastinis 8 valandų darbo ritmas, tačiau turistinio sezono metu galimos problemų sprendimo užduotys ir ne darbo metu bei poilsio dienomis; veiklos reikalauja kruopštumo ir atidumo, gebėjimo bendrauti su įvairiais interesantais, atstovauti įmonės interesams.

9. Turizmo posektoriui būdingos šios taikomų technologijų kaitos tendencijos: elektroninės komunikacijos galimybių augimas skatina specifinių gebėjimų šioje srityje poreikį; interneto ir kitų modernių technologijų naudojimas didina darbo intensyvumą, reikalauja darbuotojų didesnio susitelkimo ir gebėjimo greitai ir efektyviai bendrauti tiek su klientais, tiek su tiekėjais; klientų poreikių įvairovės augimas skatina didinti siūlomų produktų įvairovę, darbuotojams atitinkamai auga būtinybė turėti platesnes žinias apie kelionių galimybes; augant informacijos pateikimo būdų įvairovei didėja poreikis darbuotojų, sugebančių pateikti informaciją apie įmonę ir jos paslaugas įvairiais elektroniniais formatais ir komunikacijų kanalais.

10. Sporto posektorius apima įvairių sporto organizacijų teikiamas paslaugas. Sporto posektoriaus įmonės suteikia galimybę sporto, sveikatingumo ir fizinio aktyvumo klubų nariams užsiimti sportine veikla. Sporto posektoriaus įmonės apima individualių sportininkų, teisėjų, ekspertų, sekundantų ir kt. veiklą, sporto lygų ir reguliuojančiųjų įstaigų veiklą, o taip pat ir atvirų ar uždarų patalpų sporto renginių įrenginių eksploatavimą bei sporto renginių organizavimo ir jų vedimo paslaugas teikiančių organizacijų, turinčių nuosavus sporto įrenginius, veiklą.

11. Sporto posektoriui išskirtinos šios tipinės darbuotojų darbo sąlygos: intensyvus ir betarpiškas bendravimas su įvairių poreikių ir lūkesčių vartotojais, kas reikalauja bendrųjų ir specifinių žinių ir įgūdžių apie žmogaus kūno sandarą, fizinių pratimų įtaką, kontraindikacijas ir pan.; daugelis veiklų pasižymi specifiniu turiniu, vykdymo forma, dažnumu ir intensyvumu, todėl specialistams reikalingi planavimo, organizavimo ir sportinių renginių vedimo gebėjimai; privaloma išmanyti saugios aplinkos reikalavimus, gebėti suteikti pirmąją pagalbą.

12. Sporto posektoriui yra būdingos šios taikomų technologijų kaitos tendencijos: informacinių technologijų plėtra skatina vis didesnę profesionalaus sporto varžybų stebėtojų įsitraukimą; rungtynių dalyvio stebėjimas realiu laiku, tiesioginės transliacijos ir kiti privalumai dėl spartaus informacinių technologijų vystymosi tampa prieinami masinių renginių organizatoriams; informacinių technologijų dėka dalyviams tampa prieinamas individualizuotas fizinio aktyvumo programų sudarymas, stebėsena, analizė ir vertinimas; informacinių technologijų dėka kuriami didelio meistriškumo sportininkų testavimo, varžybinės veiklos analizės modeliai; sparčiai plėtojamas elektroninio sporto vystymas bei virtualios ir pridėtinės realybės technologijų pritaikymas kuriant mobiliąsias programas.

13. Renginių ir poilsio paslaugų posektorius apima įvairias laisvalaikio praleidimo paslaugas. Renginių ir poilsio paslaugų posektoriaus įmonės teikia azartinių žaidimų ir lažybų organizavimo paslaugas, atrakcionų, teminių ir poilsio parkų organizavimo paslaugas, teikia pramoginių mugių, parodų ir renginių organizavimo ir panašias paslaugas.

14. Renginių ir poilsio paslaugų posektoriui išskirtinos šios tipinės darbuotojų darbo sąlygos: intensyvus bendravimas vedant renginius; reikalingos specifinės žinios ir įgūdžiai apie įvairios technikos naudojimą gyventojų poilsui ir pramogoms organizuoti.

15. Renginių ir poilsio paslaugų posektoriui yra būdingos šios taikomų technologijų kaitos tendencijos: auga poilsio ir pramogų įvairovės poreikis, todėl kuriamos naujos pramogos, didėja nuomojamos technikos įvairovė; siekiant pritraukti daugiau lankytojų rengiamos modernios muziejų ekspozicijos, panaudojant naujausias multimedijos ir kitas technologijas, didinant lankytojų įsitraukimą į pristatomą medžiagą tiek muziejuose, tiek įvairių organizacijų lankytojų centruose.

III SKYRIUS

TURIZMO, SPORTO, RENGINIŲ IR POILSIO PASLAUGŲ SEKTORIAUS KVALIFIKACIJOS

16. Turizmo, sporto, renginių ir poilsio paslaugų sektoriui priskiriamos šios kvalifikacijos:

16.1. turizmo posektoriaus kvalifikacijos:

16.1.1. gidas;

- 16.1.2. kelionių pardavimo agentas;
- 16.1.3. kelionių vadovas;
- 16.1.4. turizmo plėtros vadybininkas;
- 16.1.5. turizmo vadybininkas;
- 16.2. sporto posektoriaus kvalifikacijos:
 - 16.2.1. aukšto meistriško sporto instruktorius;
 - 16.2.2. aukšto meistriško sporto specialistas;
 - 16.2.3. fizinio aktyvumo instruktorius;
 - 16.2.4. fizinio aktyvumo specialistas;
 - 16.2.5. sportinės veiklos vadybininkas;
 - 16.2.5¹. sporto organizacijos veiklos administratorius;

Papildyta papunkčiu:

Nr. [V1-55](#), 2020-04-30, paskelbta TAR 2020-04-30, i. k. 2020-09211

- 16.2.6. sporto vadybininkas;
- 16.3. renginių ir poilsio paslaugų posektoriaus kvalifikacijos:
 - 16.3.1. renginių ir poilsio paslaugų organizatorius;
 - 16.3.2. renginių vadybininkas.

17. Turizmo, sporto, renginių ir poilsio paslaugų sektoriaus kvalifikacijos ir jų lygiai pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, ir pagal Europos Sąjungos Tarybos 2017 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo (OL 2017 C189, p. 1), yra nurodomi Standarto 1 priede.

18. Turizmo, sporto, renginių ir poilsio paslaugų sektoriaus kvalifikacijų aprašai pateikiami Standarto 2 priede.

**TURIZMO, SPORTO, RENGINIŲ IR POILSIO PASLAUGŲ SEKTORIAUS
KVALIFIKACIJOS IR JŲ LYGIAI**

Kvalifikacijos pavadinimas	Kvalifikacijos lygis (pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, priedą)	Kvalifikacijos lygis (pagal Europos Sąjungos Tarybos 2017 m. gegužės 22 d. Tarybos rekomendaciją dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sandaros, kuria panaikinama 2008 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos rekomendacija dėl Europos mokymosi visą gyvenimą kvalifikacijų sąrangos kūrimo (OL 2017 C 189, p. 1))
Posektoriaus pavadinimas – Turizmo posektorius		
Kelionių pardavimo agentas	IV	IV
Kelionių vadovas	V	V
Gidas	VI	VI
Turizmo vadybininkas	VI	VI
Turizmo plėtros vadybininkas	VII	VII
Posektoriaus pavadinimas – Sporto posektorius		
Fizinio aktyvumo instruktorius	IV	IV
Sporto organizacijos veiklos administratorius	IV	IV
Aukšto meistriškumo sporto instruktorius	V	V
Fizinio aktyvumo specialistas	V	V
Aukšto meistriškumo sporto specialistas	VI	VI
Fizinio aktyvumo specialistas	VI	VI
Sportinės veiklos vadybininkas	VI	VI
Aukšto meistriškumo sporto specialistas	VII	VII
Sporto vadybininkas	VII	VII
Posektoriaus pavadinimas – Renginių ir poilsio paslaugų posektorius		
Renginių ir poilsio paslaugų organizatorius	IV	IV
Renginių vadybininkas	VI	VI

Priedo pakeitimai:

Nr. [VI-55](#), 2020-04-30, paskelbta TAR 2020-04-30, i. k. 2020-09211

**TURIZMO, SPORTO, RENGINIŲ IR POILSIO PASLAUGŲ SEKTORIAUS
KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI**

I SKYRIUS

TURIZMO POSEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

1. Kvalifikacijos pavadinimas: kelionių pardavimo agentas, Lietuvos kvalifikacijų lygis IV (pagal Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr. 535 „Dėl Lietuvos kvalifikacijų sandaros aprašo patvirtinimo“, priedą (toliau – LTKS))

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: organizuotų turistinių kelionių ir turizmo paslaugų pardavimas, informacijos teikimas iki sutarties pasirašymo. Tipinės darbo priemonės: kompiuteris, kasos aparatas ir kita biuro įranga, rezervacinės sistemos platformos, katalogai, žemėlapiai ir kt. Tipinės darbo sąlygos: dirbama patalpoje, būdingas individualus ir komandinis darbas. Papildoma informacija: kelionių pardavimo agentas turi žinoti Lietuvos Respublikos ir tarptautinius turizmo srities teisės aktus. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti kelionių organizavimo, turizmo paslaugų pardavimo įmonėse, kelionių agentūrose, turizmo informacijos centruose, užsiimti kelionių pardavimo agento veikla.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Informacijos paieška ir klientų konsultavimas organizuotų turistinių kelionių ir turizmo paslaugų teikimo klausimais (LTKS IV)	1.1. Vykdyti informacijos paiešką apie organizuotas turistines keliones ir turizmo paslaugas informacinėse sistemose.	Darbas su kompiuterinėmis rezervacinėmis sistemomis. Reikalingos informacijos paieška, naudojant įvairius informacijos šaltinius. Geriausio kelionės paketo paieška pagal užklausimą (viešbučiai, datos, biudžetas), turizmo paslaugų pasiūla.
	1.2. Teikti informaciją klientams organizuotų turistinių kelionių ir turizmo paslaugų teikimo klausimais.	Turistinių regionų geografiniai, kultūriniai, politiniai ypatumai. Kelionių geografinė informacija. Informavimas apie vizų gavimo tvarką, pasienio formalumus, valiutų keitimo sąlygas, draudimo rūšis. Įvairių informacijos šaltinių naudojimas: rezervacinės sistemos, paslaugų teikėjų internetiniai puslapiai, katalogai, žemėlapiai, mokomosios išvykos į užsienio valstybes. Naujų turizmo krypčių pristatymas klientams. Informacija ir patarimai keliaujantiems. Klientų informavimas

		apie pagrindines keleivių ir bagažo vežimo sąlygas. Informacija apie kurortų mokesčius. Bendravimas su nuolatiniais klientais. Civilinio kodekso nuostatos dėl informacijos teikimo.
2. Organizuotų turistinių kelionių ir turizmo paslaugų rinkinių teikimas (LTKS IV)	2.1. Pasiūlyti organizuotą turistinę kelionę pagal individualius klientų poreikius.	Kliento poreikių analizė. Kelionės pasiūlymo atranka ir pasiūlymo klientui pateikimas telefonu, elektroniniu paštu, konsultacijos metu. Apgyvendinimo, transporto, gido ir kitų turizmo paslaugų paieška. Darbas su kompiuterinėmis rezervacinėmis sistemomis. Papildomos turizmo paslaugos: pervežimo kompanijos, automobilių nuoma, kelionės draudimai, registracija į skrydžius (visos skirtingos sistemos), traukinių, keltų, autobusų bilietai, vizų užsakymai ir kt.
	2.2. Parengti organizuotos turistinės kelionės sutartį ir (ar) turizmo paslaugų teikimo sutartį.	Organizuotos turistinės kelionės sutarties sudarymo tvarka ir sąlygos. Dokumentai, reglamentuojantys kliento teises ir pareigas. Kelionių dokumentai, turizmo srities teisės aktai. Turizmo paslaugų teikimo sutarties parengimas ir derinimas. Dokumentų avansiniam mokėjimui paruošimas, mokėjimo priėmimas.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam profesinio mokymo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas. Stojančiajam mokytis pagal kvalifikaciją suteikiančią profesinio mokymo programą taikomi šie reikalavimai: pagrindinis išsilavinimas ir mokymasis vidurinio ugdymo programoje arba vidurinis išsilavinimas.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalųjį) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta ir su ekonomikos ir inovacijų ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.	

<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.
--	------------

2. Kvalifikacijos pavadinimas: kelionių vadovas, LTKS V

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: kelionės informacijos teikimas ir turistų lydėjimas Lietuvos Respublikoje ir užsienyje. Tipinės darbo priemonės: kompiuteris ir kita biuro įranga, katalogai, žemėlapiai, informacijos valdymo sistema ir kt. Tipinės darbo sąlygos: didelis mobilumas, ilgos kelionės, fizinis aktyvumas, darbas su žmonių grupėmis. Papildoma informacija: priklausomai nuo kelionės tipo, gali būti taikomos įvairaus pobūdžio saugumo reikalavimo taisyklės (pvz., plaukimas pripučiamaisiais plaustais, kopimas į kalnus ir t. t.). Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti kelionių organizavimo, turizmo paslaugų pardavimo įmonėse, kelionių agentūrose, būti laisvai samdomais kelionių vadovais.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Organizuotos turistinės kelionės realizavimas (LTKS V)	1.1. Vadovauti turistinei grupei.	Asmens, lydinčio turistų grupę, darbo reglamentavimas. Turistų pasitikimas. Tarpininkavimas, komunikavimo pagalbos teikimas (lydėjimas iki viešbučių, restoranų, lankytinų objektų ir t. t.). Turistų poreikiai, aptarnavimas. Skundų priėmimas ir sprendimas. Neplanuotų probleminių situacijų sprendimas. Problemos rimtumo ir galimybių padėti klientui nustatymas. Pirmosios medicininės pagalbos suteikimas.
	1.2. Teikti organizacinę kelionės informaciją turistams.	Turistų supažindinimas su kelionės programa, eiga ir tvarka. Praktinė kelionės informacija (reikalavimai, taisyklės, atvykimo ir išvykimo laikas ir kt.). Specifiniai reikalavimai susiję su vietovės ar objektų lankymu. Informacijos paieška, analizė ir sisteminimas.
2. Bendradarbiavimas su paslaugų teikėjais organizuotos turistinės kelionės metu (LTKS V)	2.1. Koordinuoti paslaugų užsakymus su paslaugų teikėjais.	Bendravimas su kitų paslaugų teikėjais (gidais, restoranų, viešbučių, muziejų ir t. t. darbuotojais). Turistinės kelionės dokumentų tvarkymas.
	2.2. Teikti grįžtamąjį ryšį paslaugų teikėjams.	Turistų apklausos vykdymas, gautos informacijos sisteminimas ir analizė. Informavimas apie kelionės programos ir (ar) organizuotos turistinės kelionės neatitikimus.

3. Turistinės informacijos teikimas organizuotos turistinės kelionės metu (LTKS V)	3.1. Analizuoti turistinę informaciją.	Turizmo informacijos paieška, vertinimas ir sisteminimas internete ir kituose informacijos šaltiniuose. Lietuvos ir pasaulio geografija, kultūra. Turizmo infrastruktūra ir paslaugos. Lankytinos vietos. Vazos, transporto bilietai, valiutos ir kt. Turizmo įstatymas ir tarptautiniai teisės aktai.
	3.2. Pristatyti šalį, lankomas vietas ir papildomas turizmo paslaugas turistams.	Kelionės informacijos teikimo principai ir reikalavimai. Informacijos teikimas turistinei grupei apie šalį (geografiniai, kultūriniai, politiniai ypatumai: religija, istorija, ekonomika, praktinė informacija, politika), viešbučius, maistą, lankytinus objektus. Informavimas apie papildomas turizmo paslaugas. Bendravimo su klientais psichologijos ypatybės.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam kvalifikaciją teikiančią švietimo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas. Stojančiajam mokytis pagal kvalifikaciją suteikiančią švietimo programą taikomi šie reikalavimai: LTKS IV lygio turizmo posektoriaus kvalifikacija arba ne trumpesnė kaip 3 metų profesinė patirtis, atitinkanti kvalifikaciją.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalųjį) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas teisės aktų nustatyta tvarka.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

3. Kvalifikacijos pavadinimas: gidas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: turistinės kelionės programos realizavimas ir ekskursijų vedimas. Tipinės darbo priemonės: mikrofonas, kompiuteris, programinė įranga, rezervacinė sistema, informacijos valdymo sistema, ryšio priemonės ir kt.
------------------------------------	---

	Tipinės darbo sąlygos: didelis mobilumas, ilgos kelionės, fizinis aktyvumas, darbas su žmonių grupėmis, problemų sprendimas, individualus ir komandinis darbas. Papildoma informacija: ekskursijas vedantis asmuo privalo įgyti gido kvalifikaciją, kuri patvirtinama gido pažymėjimu. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti kelionių organizavimo, turizmo paslaugų pardavimo įmonėse, kelionių agentūrose, būti laisvai samdomais gidais.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Turistinės kelionės realizavimas (LTKS VI)	1.1. Vadovauti turistinei grupei.	Kelionės maršruto ir programos laikymasis, laiko valdymas; turistų apgyvendinimas, lydėjimas į lankytinus objektus.
	1.2. Spręsti kelionėje išskylančias problemas.	Darbas su skirtingais žmonių tipais, bendravimo psichologijos išmanymas, problemų sprendimo pagrindai, konfliktinių situacijų valdymas, turistų saugumo užtikrinimo reikalavimų laikymasis, pagalba turistams. Gido atsakomybės ribos.
	1.3. Tvarkyti dokumentus ir valdyti finansus.	Kelionių teisinis reglamentavimas, dokumentų tvarkymas, finansų tvarkymas (kuras, stovėjimo aikštelės ir kt.).
2. Informacijos teikimas (LTKS VI)	2.1. Teikti kelionės informaciją turistams.	Kelionės informacijos teikimo principai ir reikalavimai; informacijos apie kelionės maršruto šalis (geografiniai, istoriniai, kultūriniai, ekonominiai, politiniai aspektai) teikimas; praktinės kelionės informacijos teikimas (reikalavimai, taisyklės, konsultacijos ir kt.), informacijos paieška, analizė ir sisteminimas.
	2.2. Pristatyti lankomas vietas ir papildomas paslaugas.	Apžvalginės informacijos apie lankomas objektus teikimas, informacijos vertimas, informavimas apie papildomas paslaugas, konsultavimas.
3. Bendradarbiavimas su paslaugų teikėjais (LTKS VI)	3.1. Spręsti kelionės metu išskylančius klausimus su paslaugų teikėjais.	Komunikacija su apgyvendinimo, lankytinų vietų, gidų ir kitų paslaugų teikėjais, dokumentų tvarkymas, problemų sprendimas.
	3.2. Teikti grįžtamąjį ryšį kelionių organizatoriui.	Kelionių organizatoriaus informavimas apie kelionę ir iškilusias problemas, turistų nuomonės bei įvertinimų rinkimas ir šios informacijos pateikimas

		kelionių organizatoriui.
4. Ekskursijų vedimas (LTKS VI)	4.1. Vesti kelionės programoje numatytas ekskursijas.	Ekskursijų rengimo ir vedimo metodikos, retorikos, profesinės etikos, bendravimo, psichologijos įvaldymas, Lietuvos kultūros, istorijos ir geografijos pagrindų, gidų veiklos teisinio reguliavimo žinojimas. Turizmo išteklių analizė. Pasaulio ir Lietuvos architektūros ir dailės raidos pagrindų žinojimas. Gido profesinės etikos taisyklių laikymasis. Teisinio gidų veiklos reglamentavimo normų laikymasis.
	4.2. Ekskursijų metu teikti turistams informaciją apie lankytinus muziejus, gamtos, kultūros ar kitus objektus arba vietas.	Informacijos apie lankytinus objektus ar vietas paieška, atranka ir sisteminimas, pateikimas turistams.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį išsilavinimą, profesinio bakalauro ar bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis pirmosios pakopos studijose. Kvalifikacija suteikiama išlausius ne trumpesnę kaip 250 akademinių valandų gidų rengimo kursą, apimančią ekskursijų rengimo ir vedimo metodikos, retorikos, profesinės etikos, bendravimo, psichologijos, Lietuvos kultūros, istorijos ir geografijos dalykus, gidų veiklos teisinį reguliavimą, ir po gidų rengimo kurso išlaikiusiems praktinį ekskursijų vedimo egzaminą.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Asmuo gali teikti gido paslaugas tik turėdamas gido pažymėjimą. Gido pažymėjimas neterminuotam laikui išduodamas asmenims, turintiems aukštąjį išsilavinimą, išlausiusiems gidų rengimo kursą ir po gidų rengimo kurso išlaikiusiems praktinį ekskursijų vedimo egzaminą. Šiuos reikalavimus nustato Lietuvos Respublikos turizmo įstatymas.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant pirmosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliuoju ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Gido kvalifikaciją liudijantis gido pažymėjimas išduodamas teisės aktų nustatyta tvarka.	

<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.
--	------------

4. Kvalifikacijos pavadinimas: turizmo vadybininkas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: organizuotų turistinių kelionių, turizmo paslaugų rinkinių rengimas ir pardavimas, turizmo informacijos teikimas. Tipinės darbo priemonės: kompiuteris, programinė įranga, rezervacinės sistemos, ryšio priemonės, biuro įranga ir kt. Tipinės darbo sąlygos: darbas biure ir susitikimai su klientais, būdingas individualus ir komandinis darbas. Papildoma informacija: kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti kelionių organizavimo, turizmo paslaugų pardavimo įmonėse, kelionių agentūrose, turizmo informacijos centruose, užsiimti individualia veikla.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Organizuotų turistinių kelionių ir kitų turizmo paslaugų rinkinių rengimas (LTKS VI)	1.1. Sudaryti organizuotas turistines keliones ir turizmo paslaugų rinkinius.	Rinkos tyrimai, tendencijos. Turizmo geografijos išmanymas. Kelionės maršruto ir programos sudarymas. Rinkos ir individualių turistų poreikių identifikavimas. Pasiūlymų klientams formavimas, darbas su klientais.
	1.2. Parinkti rinkos ir individualių turistų poreikius atitinkančias paslaugas.	Apgyvendinimo, transporto, gido ir kitų paslaugų užsakymai. Sutartys su paslaugų teikėjais. Klientų konsultavimas.
	1.3. Nustatyti turizmo produktų kainas.	Kelionių išlaidų ir įplaukų skaičiavimai. Kainodaros politika, nuolaidų sistemos. Konkurencinės aplinkos analizė.
2. Organizuotų turistinių kelionių, turizmo paslaugų rinkinių ir turizmo paslaugų pardavimų valdymas (LTKS VI)	2.1. Planuoti kelionių pardavimus.	Pardavimų kanalai, būdai, e-pardavimai. Sutarčių su kelionių pardavimų agentais ir (ar) agentūromis sudarymas. Planų ir ataskaitų rengimas bei analizė. Kelionių rinkodaros veiksmų ir priemonių parinkimas, įvertinant kelionių ypatumus. Pasirengimas darbui turizmo mugėse.
	2.2. Parduoti organizuotas turistines keliones, turizmo paslaugų rinkinius ir turizmo paslaugas klientams.	Darbas su rezervacinėmis sistemomis. Pardavimų valdymas. Klientų poreikių identifikavimas. Pasiūlymų formavimas. Informacijos apie produktus ir paslaugas paieška, analizė, sisteminimas ir teikimas. Konsultavimas. Sutarčių su klientais

		rengimas ir sudarymas. Papildomų paslaugų (draudimo ir kt.) pardavimai. Europos Sąjungos direktyvos, Turizmo įstatymas ir kiti teisės aktai. Ryšių su klientais valdymas. Įmonės reprezentavimas.
	2.3. Koordinuoti keitimąsi informacija tarp kelionių organizatorių, kelionių pardavimų agentų ir turistų.	Kainų derinimas su kelionių pardavimo agentais. Informacijos apie produktus ir paslaugas agentams teikimas. Grįžtamojo ryšio užtikrinimas. Savalaikis kelionių organizatorių ir turistų informavimas apie pokyčius bei išskylančias problemas. Ryšių su klientais palaikymo principai. Darbas turizmo mugėse.
3. Turistinių kelionių realizavimas ir priežiūra (LTKS VI)	3.1. Vykdyti kelionių vadovų ir (ar) kelionių organizatorių vietinių atstovų atranką ir jų mokymus.	Kelionių vadovo darbo ypatumai. Darbuotojų atrankos principai. Kelionių vadovų ir (ar) kelionių organizatoriaus vietinių atstovų mokymų programos sudarymas ir realizavimas.
	3.2. Vadovauti turistinei grupei.	Kelionės maršruto ir programos realizavimas. Profesinės etikos normų laikymasis. Problemų ir konfliktinių situacijų valdymas. Turistų saugumo užtikrinimo reikalavimai. Pagalba turistams, atsakomybė už kelionės programos vykdymą. Kelionių teisinis reglamentavimas. Dokumentų tvarkymas. Įmonės reprezentavimas.
	3.3. Vykdyti turistinių kelionių stebėseną.	Kelionių organizatorių ir kelionių pardavimo agentų bendradarbiavimas. Europos Sąjungos direktyvų, Turizmo įstatymo ir kitų teisės aktų reikalavimų laikymasis. Vartotojų teisių apsauga. Komunikacija su paslaugų teikėjais. Grįžtamojo ryšio su turistais palaikymas.
4. Informacijos teikimas (LTKS VI)	4.1. Teikti kelionės informaciją turistams.	Kelionės informacijos teikimo principai ir reikalavimai. Informacijos apie kelionės maršruto šalis teikimas (geografiniai, istoriniai, kultūriniai, ekonominiai, politiniai, socialiniai aspektai). Praktinė kelionės informacija. Informacijos paieška, analizė ir sisteminimas.

	4.2. Pristatyti Lietuvos ir atskirų jos teritorijų lankytinas vietas bei paslaugas turizmo informacijos centrų lankytojams.	Turizmo informacijos centro veikla. Turizmo įstatymas ir kiti teisės aktai. Informacijos apie teritoriją ir lankytinus objektus paieška, analizė ir sisteminimas. Turistinės teritorijos ir lankytinų objektų rinkodara, maršrutų rengimas (automobilių, dviračių, pėsčiųjų, vandens turizmo ir kt.), lankytojų konsultavimas. Pasirengimas ir darbas turizmo parodose bei mugėse.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį turizmo ir poilsio studijų krypties išsilavinimą, profesinio bakalauro ar bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis turizmo ir poilsio studijų krypties pirmosios pakopos studijose, neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant pirmosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

5. Kvalifikacijos pavadinimas: turizmo plėtros vadybininkas, LTKS VII

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: kelionių organizavimo, turizmo paslaugų pardavimo įmonės, kelionių agentūros ir (ar) jų padalinių, arba turizmo informacijos centro veiklos valdymas. Tipinės darbo priemonės: kompiuteris, programinė įranga, rezervacinės sistemos, ryšio priemonės, biuro įranga ir kt. Tipinės darbo sąlygos: darbas biure, vizitai pas paslaugų
------------------------------------	--

	teikėjus, kelionės į turizmo mugės. Papildoma informacija: kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti kelionių organizavimo, turizmo paslaugų pardavimo įmonėse, kelionių agentūrose, turizmo informacijos centruose, miestų ir rajonų savivaldybių turizmo skyriuose, kitose turizmo srities valstybinėse institucijose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Turizmo įmonės veiklos planavimas (LTKS VII)	1.1. Analizuoti turizmo sektoriaus ir jame veikiančių įmonių veiklą.	Rinkos situacijos ir pokyčių analizė. Turizmo sektoriaus tendencijų analizė. Ekonominių, socialinių, demografinių, politinių veiksnių ir jų įtakos turizmo sektoriui analizė. Duomenų rinkimas, analizė ir sisteminimas. Klientų poreikių analizė.
	1.2. Analizuoti turizmo įmonės veiklos rezultatus.	Įmonės veiklos rezultatai ir jų analizė. Ataskaitų analizė. Pagrindinių veiklos rodiklių analizė ir vertinimas.
	1.3. Rengti ir tobulinti turizmo įmonės veiklos planus.	Įmonės veiklą, finansinių išteklių ir pardavimų planavimas. Žmogiškųjų išteklių planavimas. Kvalifikacijos tobulinimo ir kitų planų rengimas, turizmo įmonės paslaugų kainodaros numatymas.
2. Turizmo įmonės veiklą organizavimas ir kontrolė (LTKS VII)	2.1. Organizuoti turizmo įmonės veiklos procesus.	Turizmo paslaugų įmonės darbo reglamentų, darbo tvarkos taisyklių laikymasis. Turizmo paslaugas ir įmonės veiklą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimų laikymasis. Turizmo verslo etikos normų ir socialinės atsakomybės principų laikymasis.
	2.2. Vykdyti turizmo darbuotojų atranką ir jų kvalifikacijos tobulinimą.	Įmonės pareigybių ir darbuotojų poreikio vertinimas, darbuotojų atrankos kriterijų nustatymas ir proceso vykdymas, kvalifikacijos tobulinimo organizavimas.
	2.3. Stebėti ir vertinti paslaugų kokybę.	Užduočių formulavimas, delegavimas ir atskaitomybė. Paslaugų stebėseną. Grįžtamojo ryšio su partneriais ir turistais palaikymas. Paslaugų kokybės kriterijų nustatymas. Paslaugų kokybės vertinimas. Krizinių situacijų valdymas.
3. Organizuotų turistinių kelionių ir turizmo paslaugų rinkinių rengimas (LTKS VI)	3.1. Sudaryti organizuotas turistines keliones ir kitus turizmo	Rinkos tyrimai, tendencijos. Turizmo geografinės išmanymas. Maršruto planavimas. Rinkos ir

	paslaugų rinkinius.	individualių turistų poreikių identifikavimas. Kelionės programos sudarymas. Pasiūlymų klientams formavimas, darbas su klientais.
	3.2. Parinkti rinkos ir individualių turistų poreikius atitinkančias paslaugas.	Apgyvendinimo, transporto, gido ir kitų paslaugų užsakymai. Sutartys su paslaugų teikėjais. Klientų konsultavimas. Rezervacinė, veiklos valdymo ir kita programinė įranga.
	3.3. Nustatyti turizmo produktų kainas.	Kelionių išlaidų ir įplaukų skaičiavimai. Kainodaros politika, nuolaidų sistemos. Konkurencinės aplinkos analizė.
4. Organizuotų turistinių kelionių, turizmo paslaugų rinkinių ir turizmo paslaugų valdymas (LTKS VI)	4.1. Planuoti kelionių pardavimus.	Pardavimų kanalų ir būdų parinkimas. E-pardavimų organizavimas. Sutarčių su kelionių pardavimų agentais ir (ar) agentūromis sudarymas. Planų ir ataskaitų rengimas bei analizė.
	4.2. Parinkti ir realizuoti paslaugų rinkodaros veiksmus bei priemones.	Kelionių rinkodaros veiksmų ir priemonių parinkimas, įvertinant kelionių ypatumus. Pasirengimas ir darbas turizmo mugėse bei parodose. Komunikacija su partneriais ir paslaugų vartotojais.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį turizmo ir poilsio studijų krypties išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis turizmo ir poilsio studijų krypties antrosios pakopos studijose, neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant antrosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas,	

	tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

II SKYRIUS

SPORTO POSEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

6. Kvalifikacijos pavadinimas: fizinio aktyvumo instruktorius, LTKS IV

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: pagalbos teikimas sportuojantiems žmonėms fizinio aktyvumo pratybų metu, dirbant pagal fizinio aktyvumo specialisto parengtą planą ir instrukcijas. Tipinės darbo priemonės: įvairus sporto inventorių ir įrangą, mobiliosios aplikacijos, išmanieji įrenginiai (telefonai, laikrodžiai) ir kt. Tipinės darbo sąlygos: dirbama patalpoje arba lauke, darbas yra tiesiogiai susijęs su fiziniu krūviu. Papildoma informacija: fizinio aktyvumo instruktorius savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimais, Lietuvos Respublikos sporto įstatymu, kitais kūno rengybą ir sportą reglamentuojančiais teisės aktais. Kvalifikaciją įgiję ir švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka baigę mokymus aukštojoje mokykloje asmenys galės dirbti fizinio aktyvumo instruktoriais sporto ir fizinio aktyvumo paslaugas teikiančiose įmonėse.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Sporto inventoriaus tvarkymas, sportuojančiųjų apmokymas juo naudotis (LTKS IV)	1.1. Paruošti konkrečioje fizinio aktyvumo veikloje naudojamą inventorių naudoti.	Sporto inventoriaus ir įrangos eksploatavimo taisyklės. Naudojamo inventoriaus parinkimas klientui pagal amžių, lytį, poreikius ir fizinį pasirengimą. Norminiai aktai, reglamentuojantys higienos reikalavimus įmonėje. Patalpų priežiūrai keliami reikalavimai. Technologinių įrenginių naudojimo taisyklės. Aplinkos, kurioje klientai treniruojasi pritaikymas treniruotėms.
	1.2. Apmokyti sportuojančiuosius naudotis sporto inventoriumi.	Asmenų supažindinimas su sporto klubų, treniruočių taisyklėmis. Asmenų supažindinimas su treniruoklių salėse ir (ar) baseinuose esančiu inventoriumi. Asmeninio ar grupinio įvadinio sportuojančiųjų instruktavimo dėl treniruočių programų ir įrangos naudojimo

		užtikrinimas. Sportuojančiųjų informavimas, kaip saugiai ir teisingai reikia atlikti pratimus. Sportuojančių asmenų apmokymas naudotis sporto inventoriu. Fizinių pratimų atlikimo technikos demonstravimas. Gebėjimas tinkamai reaguoti nelaimingų atsitikimų metu. Sporto įrenginių ir inventoriaus eksploatavimo, saugaus darbo taisyklės.
2. Sportuojančių asmenų treniruočių priežiūra (LTKS IV)	2.1. Sudaryti fizinio tobulinimo planą.	Informacijos apie individualius klientus surinkimas ir patikrinimas (ūgis, svoris, amžius, sveikatos būklė, galimos rizikos), surinktos informacijos analizavimas. Fizinio pajėgumo testavimas tam, kad nustatyti kliento fizinės būklės ir įgūdžių lygį. Asmenų individualių motyvų, trumpalaikių, vidutinių ir ilgo laikotarpio, sezoninių sveikatingumo tikslų identifikavimas. Treniruočių programų, atitinkančių konkretaus asmens tikslus, poreikius, įvertinant galimą riziką rekomendavimas taikant pratybų programavimo principus. Individualios programos sudarymas ir tinkamų pratimų parinkimas atsižvelgiant į rekomenduojamus krūvius, užtikrinant maksimalų sportuojančio asmens saugumą. Bazinių patarimų teikimas asmeniui, kaip užtikrinti treniruočių programos progresą siekiant konkrečių tikslų. Informacijos apie mitybos ir svorio valdymo principus suteikimas. Klientų motyvavimo laikytis pratybų programos strategijos parengimas ir taikymas. Saugių ir tinkamų treniruočių planavimas, pratimų instruktavimas ir įvertinimas.
	2.2. Teikti pagalbą sportuojantiems asmenims ugdantis	Asmenų instruktavimas apie saugų ir efektyvų sveikatingumo treniruočių

	konkrečius įgūdžius.	procesą, įrangos naudojimą. Loginių ir progresyvių mokymo metodų naudojimas apmokant judesių ir pratimų technikos pagal užsibrėžtus tikslus. Sportuojančių asmenų stebėjimas, pratimų atlikimo technikos koregavimas. Sportuojančiųjų konsultavimas dėl treniruočių intensyvumo ir krūvio didinimo ar mažinimo atsižvelgiant į jau vykdomų treniruočių individualius rezultatus ir organizmo atsaką į jas. Įvairių treniravimo metodų, judesių ir pratimų atlikimo technikos demonstravimas. Žinių apie biomechanines, raumenų ir kaulų, kardio–kvėpavimo sistemas, susijusias su judėjimu ir fiziniu aktyvumu taikymas. Pozityvus komunikavimas ir tinkamas sportuojančiųjų motyvavimas pasirenkant bei išlaikant tinkamas treniruočių strategijas. Sveiko gyvenimo būdo propagavimas, informacijos apie fizinio aktyvumo, sveikos gyvensenos svarbą, sveikatinimo būdus ir susijusias paslaugas teikimas. Klientų skatinimas įtraukti savo aplinkos žmones į sveikatingumo sferą. Sporto, treniruočių salės ir pagalbinių patalpų įranga, jos eksploatavimas.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam profesinio mokymo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas. Stojančiajam mokytis pagal kvalifikaciją suteikiančią profesinio mokymo programą taikomi šie reikalavimai: pagrindinis išsilavinimas ir mokymasis vidurinio ugdymo programoje arba vidurinis išsilavinimas.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės</i>	Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti teisę dirbti fizinio aktyvumo instruktoriumi, nustatyti Sporto įstatyme.	

<i>aktus (jeigu taikomi)</i>	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalųjį) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta ir su ekonomikos ir inovacijų ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Kvalifikacija atitinka sporto instruktoriaus (ang. Fitness Instructor) ir grupinio sporto instruktoriaus (ang. Group Fitness Instructor) III lygio pagal Europos kvalifikacijų sandarą kvalifikacijas.

6¹. Kvalifikacijos pavadinimas: sporto organizacijos veiklos administratorius, LTKS IV

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: sporto organizacijos, teikiančios sporto ir fizinio aktyvumo paslaugas, veiklos palaikymas ir administravimas, klientų aptarnavimas, inventoriaus priežiūra. Tipinės darbo priemonės: kompiuteris, kompiuterinė kasos sistema ir elektroninis kasos aparatas, sporto ir fizinio aktyvumo veiklų inventorių ir įranga. Tipinės darbo sąlygos: individualus ir komandinis darbo pobūdis, darbas uždaroje ir atviroje aplinkoje. Papildoma informacija: sporto organizacijos veiklos administratorius savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimais, kitais veiklą reglamentuojančiais teisės aktais. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti biudžetinėse ir privačiose įmonėse, įstaigose, nevyriausybinėse organizacijose, teikiančiose sporto ir fizinio aktyvumo paslaugas.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Sporto organizacijos veiklos administravimas (LTKS IV)	1.1. Administruoti kasdienę sporto organizacijos veiklą.	Sporto organizacijų teikiamų sporto ir fizinio aktyvumo paslaugų įvairovė. Sporto organizacijų veiklos administravimo principų išmanymas. Pagalba vadovui, darbuotojams ir sporto specialistams, planuojant ir organizuojant sporto organizacijos veiklą. Darbuotojų ir sporto organizacijos aprūpinimas reikiama darbo išteklių, išteklių poreikio stebėjimas, užsakymas, užsakymų priėmimas. Patalpų priežiūrai keliamų reikalavimų įgyvendinimas. Sporto organizacijos dokumentacijos tvarkymas. Sporto organizacijos informacinių sistemų, tinklalapio palaikymas. Informacijos ir duomenų, reikalingų organizacijos ilgalaikės veiklos planavimui, rinkimas. Klientų atsiliepimų ir pasiūlymų rinkimas.

	1.2. Aptarnauti sporto organizacijos klientus.	Kliento sutikimas ir jo poreikių išsiaiškinimas. Informacijos apie organizacijoje teikiamas paslaugas teikimas bendraujant tiesiogiai, telefonu, internetu. Naujų klientų paieška. Klientų supažindinimas su sporto organizacijos taisyklėmis bei paslaugų teikimo sąlygomis. Tinkamas reagavimas nelaimingų atsitikimų ar pavojingų situacijų metu. Pirmosios pagalbos teikimas.
	1.3. Vykdyti bendruomenės fizinio aktyvumo skatinimo programas, projektus ir sporto renginius.	Sporto organizacijos realizuojamų veiklų įgyvendinimas bendruomenės bei ugdymo įstaigų aplinkose. Informacijos apie bendruomenės poreikius fizinio aktyvumo veikloms rinkimas ir analizavimas. Informacijos apie sporto organizacijos veiklą sklaida vietos bendruomenėms, valstybės ir (arba) savivaldybės bei nevyriausybinėms organizacijoms. Pagalba sporto specialistams organizuojant viešuosius sporto renginius. Fizinio aktyvumo skatinimo projektų finansavimo mechanizmų paieška. Paraiškų pildymas ir projektų įgyvendinimo administravimas.
2. Sporto organizacijos paslaugų pardavimas (LTKS IV)	2.1. Parduoti sporto organizacijos paslaugas ir prekes.	Sporto organizacijos paslaugų pasiūlos ir paklausos analizavimas. Sporto organizacijos paslaugų asortimento išmanymas. Sporto ir fizinio aktyvumo veikloms skirtų prekių asortimento išmanymas. Pasiūlymų klientams teikimas. Sporto organizacijos abonementų, narysčių, sporto prekių ir kt. pardavimas. Reklaminės medžiagos apie paslaugas, prekes, nuolaidas, akcijas rengimas ir viešinimas. Sutarčių su tiekėjais ir klientais pildymas, jų vykdymo stebėseną.
	2.2. Vykdyti atsiskaitymus už paslaugas ir prekes.	Darbas kompiuterine kasos sistema ir elektroniniu kasos aparatu. Kasos apskaitos dokumentų pildymas: ataskaitų spausdinimas, pajamų, išlaidų orderiai, kasos knyga ir kita kasos dokumentacija. Sąskaitų klientams išrašymas, jų tvarkymas. Grynujų pinigų ruošimas inkasavimui ir dokumentų pildymas.
3. Sporto organizacijos inventoriaus tvarkymas (LTKS IV)	3.1. Paruošti sporto organizacijos inventorių fizinio aktyvumo veikloms.	Norminiuose aktuose nustatytų higienos reikalavimų sporto ir fizinio aktyvumo paslaugų teikimui išmanymas. Inventoriaus sporto ar fizinio aktyvumo veikloms paskirties ir naudojimo taisyklių išmanymas. Inventoriaus eksploatavimo, saugaus darbo taisyklių išmanymas. Inventoriaus konkrečiai sporto ar fizinio

		aktyvumo veiklai vykdyti paruošimas pagal specialistų nurodymus. Aplinkos paruošimas ir pritaikymas fizinio aktyvumo veikloms.
	3.2. Prižiūrėti sporto organizacijos inventorių.	Inventoriaus sporto ar fizinio aktyvumo veikloms eksploatavimo, saugaus darbo taisyklių išmanymas. Inventoriaus fizinio aktyvumo veikloms būklės stebėseną, priežiūra, valymas, atsakingų asmenų informavimas apie gedimus ir atnaujinimo poreikį.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam profesinio mokymo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas. Stojančiajam mokytis pagal kvalifikaciją suteikiančią profesinio mokymo programą taikomi šie reikalavimai: pagrindinis išsilavinimas ir mokymasis vidurinio ugdymo programoje arba vidurinis išsilavinimas.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalųjį) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka, suderinta su ekonomikos ir inovacijų ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

Papildyta punktu:

Nr. [V1-55](#), 2020-04-30, paskelbta TAR 2020-04-30, i. k. 2020-09211

7. Kvalifikacijos pavadinimas: aukšto meistriškumo sporto instruktorius, LTKS V

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: darbas su sportininkais pagal aukšto meistriškumo sporto specialisto parengtą planą ir instrukcijas. Tipinės darbo priemonės: įvairus sporto inventorių ir įrangą, kompiuteris, programinė įranga, išmanieji įrenginiai (telefonai, laikrodžiai) ir kt. Tipinės darbo sąlygos: dirbama patalpoje arba lauke, galimos komandiruotės į varžybas, sporto stovyklas ir kt. Būdingas individualus ir komandinis darbas. Papildoma informacija: aukšto meistriškumo sporto instruktorius
------------------------------------	--

	savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimais, Sporto įstatymu. Jam privalu turėti pirmosios medicinos pagalbos mokymo žinių atestavimo pažymėjimą, žinoti, kaip elgtis ištikus nelaimingam atsitikimui, pagal kompetenciją suteikti pirmąją pagalbą ir pasirūpinti klientu, kad jam būtų suteikta profesionali pagalba. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti sporto ir fizinio aktyvumo paslaugas teikiančiose įmonėse.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Sportuojančių asmenų priežiūra treniruočių metu (LTKS V)	1.1. Instrukuoti sportuojančius asmenis ugdantis konkrečius įgūdžius.	Saugaus ir efektyvaus sveikatingumo treniruočių proceso instruktavimas. Įvairių treniravimo metodų demonstravimas. Individualios programos parinkimas atsižvelgiant į aukšto meistriškumo sporto specialisto rekomenduojamus krūvius.
	1.2. Konsultuoti sportuojančius asmenis treniruočių metu.	Sportuojančių asmenų pratimų atlikimo technikos stebėjimas ir koregavimas esant poreikiui. Pagalbos teikimas sportuojantiems. Informacijos suteikimas, kaip taisyklingai naudotis sporto inventoriu bei infrastruktūra.
2. Sportuojančių asmenų apmokymas naudotis inventoriu treniruočių metu (LTKS V)	2.1. Parinkti konkrečioje fizinio aktyvumo veikloje naudojamą inventorių.	Tinkamų pagal sportuojančio asmens būseną testų parinkimas ir atlikimas, funkcinio ir fizinio pasirengimo fiziniam krūviui įvertinimas bei rezultatų interpretavimas. Konkrečioje fizinio aktyvumo veikloje naudojamo inventoriaus parinkimas sportuojantiems asmenims pagal amžių, lytį, poreikius ir fizinį pasirengimą. Sporto infrastruktūros ir inventoriaus treniruočių procesui parengimas.
	2.2. Apmokyti sportuojančius asmenis naudotis sporto inventoriu.	Sportuojančių asmenų supažindinimas su treniruočių patalpose esančiu inventoriu ir apmokymas naudotis sporto inventoriu. Informavimas, kaip saugiai ir teisingai atlikti pratimus.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam kvalifikaciją teikiančią švietimo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus	

<i>išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas. Stojančiajam mokytis pagal kvalifikaciją suteikiančią švietimo programą taikomi šie reikalavimai: LTKS IV lygio sporto posektoriaus kvalifikacija arba ne trumpesnė kaip 3 metų profesinė patirtis, atitinkanti kvalifikaciją.
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti teisę dirbti aukšto meistriškumo sporto instruktoriumi, nustatyti Sporto įstatyme.
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalųjį) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas teisės aktų nustatyta tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

8. Kvalifikacijos pavadinimas: fizinio aktyvumo specialistas, LTKS V

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: individualių ir masinių fizinio aktyvumo pratybų vedimas sportuojantiems asmenims. Tipinės darbo priemonės: įvairus sporto inventorių ir įrangą, kompiuteris, programinė įranga, mobilios aplikacijos, išmanieji įrenginiai (telefonai, laikrodžiai) ir kt. Tipinės darbo sąlygos: dirbama patalpoje arba lauke, būdingas individualus ir komandinis darbas. Papildoma informacija: fizinio aktyvumo specialistas savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimais, Sporto įstatymu. Jam privalu turėti pirmosios medicinos pagalbos mokymo žinių atestavimo pažymėjimą, žinoti, kaip elgtis ištikus nelaimingam atsitikimui, pagal kompetenciją suteikti pirmąją pagalbą ir pasirūpinti klientu, kad jam būtų suteikta profesionali pagalba. Kvalifikaciją įgiję ir švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka baigę mokymus aukštojoje mokykloje asmenys galės dirbti sporto ir fizinio aktyvumo paslaugas teikiančiose įmonėse.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Asmenų apmokymas naudotis inventorių treniruočių metu (LTKS V)	1.1. Parinkti konkrečioje fizinio aktyvumo veikloje naudojamą inventorių.	Atitinkančių sportuojančio asmens poreikius, funkcinio ir fizinio pasirengimo fiziniui krūviui įvertinimas. Konkrečioje fizinio aktyvumo veikloje naudojamo inventoriaus parinkimas

		sportuojantiems asmenims pagal amžių, lytį, poreikius ir fizinį pasirengimą.
	1.2. Apmokyti sportuojančius asmenis naudoti fizinio aktyvumo inventoriu.	Asmenų supažindinimas su treniruočių patalpose ar lauke esančiu inventoriu, skirtu fiziniam aktyvumui ir apmokymas naudotis juo. Informavimas, kaip saugiai ir teisingai atlikti pratimus.
2. Treniruočių vedimas įvairaus amžiaus asmenims (LTKS V)	2.1. Instrukuoti sportuojančius asmenis ugdantis konkrečius įgūdžius.	Saugaus ir efektyvaus sveikatingumo treniruočių proceso instruktavimas įvairaus amžiaus asmenims. Įvairių treniravimo metodų demonstravimas. Individualios programos parinkimas atsižvelgiant į kliento poreikius ir galimybes.
	2.2. Konsultuoti sportuojančius asmenis treniruočių metu.	Sportuojančių asmenų pratimų atlikimo technikos stebėjimas ir koregavimas esant poreikiui. Pagalbos teikimas sportuojantiems. Informacijos suteikimas, kaip taisyklingai naudotis sporto inventoriu bei infrastruktūra.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam kvalifikaciją teikiančią švietimo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas. Stojančiajam mokytis pagal kvalifikaciją suteikiančią švietimo programą taikomi šie reikalavimai: LTKS IV lygio sporto posektoriaus kvalifikacija arba ne trumpesnė kaip 3 metų profesinė patirtis, atitinkanti kvalifikaciją.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti teisę dirbti fizinio aktyvumo specialistu, nustatyti Sporto įstatyme.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalųjį) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas teisės aktų nustatyta tvarka.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

9. Kvalifikacijos pavadinimas: aukšto meistriškumo sporto specialistas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: darbas su vaikais ir suaugusiais, jų ugdymas ir sportinei veiklai reikalingų įgūdžių lavinimas. Tipinės darbo priemonės: įvairus sporto inventorių ir įrangą, kompiuteris, programinė įranga, išmanieji įrenginiai (telefonai, laikrodžiai) ir kt. Tipinės darbo sąlygos: dirbama patalpoje ir lauke, galimos komandiruotės į varžybas, sporto stovyklas ir kt. Būdingas individualus ir komandinis darbas. Papildoma informacija: aukšto meistriškumo sporto specialistas savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimais, Sporto įstatymu. Jam privalu turėti pirmosios medicinos pagalbos mokymo žinių atestavimo pažymėjimą, žinoti, kaip elgtis ištikus nelaimingam atsitikimui, pagal kompetenciją suteikti pirmąją pagalbą ir pasirūpinti klientu, kad jam būtų suteikta profesionali pagalba. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti sporto mokyklose, sporto klubuose, bendrojo ugdymo mokyklose ar profesinio mokymo įstaigose, aukštosiose mokyklose, papildomojo vaikų ugdymo sportinėse įstaigose, valstybinėse, privačiose ir visuomeninėse sporto organizacijose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Vaikų ir suaugusių fizinių galių nustatymas ir įvertinimas (LTKS VI)	1.1. Įvertinti asmens organizmo funkcijas.	Vaikų ir suaugusių funkcinį galių vertinimas, individualizuotų fizinių krūvių pritaikymas ir operatyvus koregavimas esant poreikiui.
	1.2. Įvertinti procesus, vykstančius asmens organizme, atliekant skirtingus fizinius pratimus.	Judėsių valdymo principų taikymas. Tinkamų mokymo ir judamųjų gebėjimų lavinimo metodų treniravimo tikslams pasiekti parinkimas. Sportinės technikos ir taktikos klaidų priežasčių identifikavimas bei tinkamas jų taisymo būdų koregavimas.
2. Vaikų ir suaugusiųjų treniravimas (LTKS VI)	2.1. Parengti treniruočių programas vaikams ir suaugusiesiems.	Įvairiose sporto šakose efektyviai naudojamas inventorių. Sporto šakų technikų ypatumai (krepšinio, lengvosios atletikos, plaukimo ir t. t.). Treniruočių plano sudarymas, numatant treniruočių intensyvumą ir krūvį. Ergogeninių priemonių, skatinančių sportininkų organizmo galių didėjimą ir greitinančias atsigavimą po krūvių, parinkimas ir jų veiksmingumo nustatymas.

	2.2. Vesti individualias ir grupines treniruotes vaikams ir suaugusiesiems.	Sporto patalpų, aikščių, inventoriaus treniruočių procesui užtikrinimas. Saugių ir efektyvių sveikatinimo treniruočių vedimas įvairaus amžiaus ir meistriško sportininkams. Neformalaus švietimo programų įvairaus amžiaus grupėms organizavimas. Traumų prevencijos taikymas. Treniravimo procese įvairių pedagoginio ir psichologinio poveikio metodų taikymas.
3. Sporto renginių ir stovyklų organizavimas (LTKS VI)	3.1. Parengti sporto renginio ir (ar) stovyklos programą.	Sporto šakos varžybų, čempionatų sistemos išmanymas. Sporto renginio ir (ar) stovyklos programos sudarymas, organizavimas ir vykdymas. Efektyvus žmogiškųjų, finansinių, infrastruktūros ir informacinių technologinių išteklių panaudojimas.
	3.2. Vykdyti sporto renginius ir (ar) stovyklas.	Sporto šakos veiklų organizavimas, naudojamos įrangos ir inventoriaus išmanymas. Įvairių sporto šakų technikų žinojimas (krepšinio, lengvosios atletikos, plaukimo ir t. t.). Saugaus elgesio taisyklių išmanymas ir laikymasis. Saugios, sportininko emocinės, socialinės, intelektualinės, dvasinės vystymąsi palaikančios ugdymo(si) aplinkos kūrimas. Rūpinimasis sporto renginių ir stovyklų dalyvių saugumu bei aprūpinimas reikiama sportine įranga ir inventoriu.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Pasirinktos sporto šakos vaikų ir suaugusiųjų treniravimas (LTKS VI)	1.1. Įvertinti sportuojančių asmenų fizinį pajėgumą.	Funkcinio ir fizinio pasirengimo fiziniam krūviui įvertinimas bei rezultatų interpretavimas. Tinkamos pagal asmens fizinį pajėgumą sporto šakos parinkimas. Konkrečioje sportinėje veikloje naudojamo inventoriaus parinkimas.
	1.2. Vesti individualias ir grupines treniruotes įvairaus amžiaus ir meistriško asmenims.	Konkrečioje sporto šakoje naudojamas inventorių. Konkrečios sporto šakos technikų ypatumai (baidarių ir kanojų irklavimas, slidinėjimas ir biatlonas, buriavimas, dviračių sportas, irklavimas, kulkinis

		šaudymas, orientavimosi sportas, beisbolas, futbolas, ledo ritulys, rankinis, boksas, dziudo ir savigynos imtynės, graikų-romėnų ir laisvosios imtynės, kultūrizmas ir sunkioji atletika, gimnastika, sportinė aerobika, sportiniai šokiai, krepšinis, stalo tenisas, tenisas, tinklinis, lengvoji atletika, plaukimas, dailusis čiuožimas, fechtavimasis, meninė gimnastika, regbis, šiuolaikinė penkiakovė ir t. t.). Treniruočių plano sudarymas, numatant treniruočių intensyvumą ir krūvį.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį sporto studijų kryptų grupės išsilavinimą, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis sporto studijų kryptų grupės pirmosios pakopos studijose, neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti teisę dirbti aukšto meistriškumo sporto specialistu, nustatyti Sporto įstatyme.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant pirmosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

10. Kvalifikacijos pavadinimas: fizinio aktyvumo specialistas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: asmens fizinis ir psichinis ugdymas ar sveikatą stiprinanti aktyvi fizinė veikla, šviečiant visuomenę sporto, fizinio aktyvumo ir jais pasiekiamo sveikatos stiprinimo
------------------------------------	--

	klausimais. Tipinės darbo priemonės: įvairus sporto inventorių ir įrangą, kompiuteris, programinė įrangą, išmanieji įrenginiai (telefonai, laikrodžiai) ir kt. Tipinės darbo sąlygos: dirbama patalpoje ir lauke, galimos komandiruotės į varžybas, sporto stovyklas ir kt. Būdingas individualus ir komandinis darbas. Papildoma informacija: fizinio aktyvumo specialistas savo veikloje vadovaujasi darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimais, Sporto įstatymu. Jam privalu žinoti, kaip elgtis ištikus nelaimingam atsitikimui, pagal kompetenciją suteikti pirmąją pagalbą ir pasirūpinti klientu, kad jam būtų suteikta profesionali pagalba. Kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti sporto mokyklose, sporto klubuose, bendrojo ugdymo mokyklose ar profesinio mokymo įstaigose, aukštosiose mokyklose, papildomojo vaikų ugdymo sportinėse įstaigose, valstybinėse, privačiose ir visuomeninėse sporto organizacijose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Individualių programų, planų, instrukcijų sportuojantiems asmenims rengimas (LTKS VI)	1.1. Įvertinti asmens organizmo funkcijas.	Vaikų ir suaugusių funkcinių galių vertinimas, individualizuotų fizinių krūvių pritaikymas ir operatyvus koregavimas esant poreikiui. Sportuojančiam asmeniui pritaikyto mitybos plano sudarymas.
	1.2. Įvertinti procesus, vykstančius asmens organizme, atliekant skirtingus fizinius pratimus.	Judesių valdymo principų taikymas, tinkamų mokymo ir judamųjų gebėjimų lavinimo metodų treniravimo tikslams pasiekti parinkimas, sportinės technikos ir taktikos klaidų priežasčių identifikavimas bei tinkamas jų taisymo būdų koregavimas.
2. Įvairaus amžiaus asmenų treniravimas (LTKS VI)	2.1. Apmokyti sportuojančius asmenis naudotis sporto inventoriu.	Asmenų apmokymas naudotis su treniruoklių salėse esančiu inventoriu. Saugaus ir teisingo fizinio aktyvumo pratimų atlikimo apmokymas.
	2.2. Organizuoti ir vykdyti treniruočių programas įvairaus amžiaus asmenims.	Sporto patalpų, aikščių, inventoriaus treniruočių procesui paruošimas. Saugių ir efektyvių sveikatinimo treniruočių vedimas įvairaus amžiaus asmenims. Traumų prevencijos taikymas.
3. Visuomenės ugdymas pasitelkiant sportą ir fizinį	3.1. Vykdyti masinius sporto renginius.	Rinkos stebėjimas, įvairaus amžiaus grupių asmenų sportavimo ir fizinio

aktyvumą (LTKS VI)		aktyvumo poreikio vertinimas, masinių sporto renginių organizavimas ir vykdymas. Tinkamas komunikacijos priemonių apie vykdomus sporto renginius parinkimas. Efektyvus žmogiškųjų, finansinių, infrastruktūros bei informacinių technologinių išteklių panaudojimas.
	3.2. Vykdyti neformalaus švietimo sporto ir fizinio aktyvumo programas visuomenei.	Visuomenės supažindinimas su įvairiomis treniravimo metodikomis vykdant neformalų švietimą. Sportuojančių asmenų stebėjimas, pratimų atlikimo technikos koregavimas. Neformalaus švietimo sporto ir fizinio aktyvumo klausimais kursų organizavimas.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį sporto studijų krypčių grupės išsilavinimą, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis sporto studijų krypčių grupės pirmosios pakopos studijose, neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti teisę dirbti fizinio aktyvumo specialistu, nustatyti Sporto įstatyme.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant pirmosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: sporto renginių planavimas ir rinkodara, sporto organizacijos ar klubo veiklos organizavimas. Tipinės darbo priemonės: kompiuteris, programinė įranga, įvairios duomenų bazės, ryšio priemonės ir kt. Tipinės darbo sąlygos: dirbama patalpoje ir lauke, galimos komandiruotės į varžybas, sporto stovyklas, būdingas nepastovus darbo laiko grafikas (galimas ir savaitgaliais bei vėlyvu paros metu). Papildoma informacija: kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti sporto organizacijose ar klubuose, kitų paslaugų verslo įmonėse, jų paslaugų organizavimo, pardavimo, pirkimo, rinkodaros padaliniuose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Sporto renginių ir stovyklų organizavimas (LTKS VI)	1.1. Vykdyti sporto renginius ir (ar) stovyklas.	Rinkos situacijos, socialinių – demografinių pokyčių bei tendencijų sporto sektoriuje, visuomenės poreikių analizavimas. Sporto renginiams reikalingų paslaugų teikėjų paieška, atranka ir sutarčių rengimas (renginių vedėjai, įrangos tiekėjai, atlikėjai, maitinimo ir kitų paslaugų teikėjai). Derybų su papildomų paslaugų teikėjais vedimas. Sporto renginio išlaidų skaičiavimas.
	1.2. Parengti sporto renginio ir (ar) stovyklos vietą.	Sporto renginio ar stovyklos vietos parinkimas. Patalpų sporto renginiui parengimas ir dekoravimas. Reikalingų leidimų suderinimas ir gavimas. Saugaus sporto renginio ar stovyklos užtikrinimas.
2. Trenerių, sportininkų ir savanorių darbo organizavimas (LTKS VI)	2.1. Koordinuoti sporto renginio ar stovyklos komandos darbą.	Probleminių situacijų valdymas. Grįžtamojo ryšio su paslaugų teikėjais ir žiūrovais palaikymas. Sporto renginio ar stovyklos kokybės užtikrinimas. Sporto organizacijos ar klubo veiklos planavimas. Savanorių paieška, apmokymai, veiklos organizavimas ir motyvavimas.
	2.2. Organizuoti trenerių, sportininkų bei darbuotojų siuntimą į tarptautines varžybas, įvairius čempionatus.	Sporto organizacijos ar klubo darbuotojų motyvavimo būdai, veiklos vertinimas. Trenerių ir sportininkų aprūpinimas reikiama is ištekliais dalyvavimui varžybose ir čempionatuose. Sporto organizacijos atstovavimas nacionaliniu ir

		tarptautiniu lygiu.
3. Sporto plėtros ir masiškumo skatinimas (LTKS VI)	3.1. Analizuoti sporto renginių pasiūlą ir rinkos poreikius.	Sporto renginių pasiūlos ir paklausos analizavimas, naujų technologijų ir įrangos taikymo galimybių vertinimas. Sporto renginių kainodaros strategijos rengimas. Atstovaujamos sporto šakos duomenų apie visuomenės srautus ir poreikius rinkimas, sisteminimas, analizavimas ir vertinimas. Grįžtamojo ryšio su partneriais, rėmėjais ir klientais palaikymas.
	3.2. Pristatyti ir reklamuoti sporto šakos renginius bei paslaugas.	Sporto organizacijos ar klubo vykdomos veiklos rinkodara. Atstovaujamos sporto šakos konkurencingumo vertinimas. Rėmėjų paieškos vykdymas. Vykdomų paslaugų pasiūlos formavimas ir išskirtinumo komunikavimas. Klientų paieška.
	3.3. Rengti projektus sporto organizacijos ar klubo plėtrai.	Inicijuoti ir tinkamai įgyvendinti sporto verslo projektus, siekiant konkrečių veiklos rezultatų. Žmogiškųjų, finansinių, infrastruktūros ir informacinių organizacijos išteklių efektyvus naudojimas.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį sporto studijų krypties grupės išsilavinimą, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis sporto studijų krypties grupės pirmosios pakopos studijose, neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant pirmosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir	

	pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

12. Kvalifikacijos pavadinimas: aukšto meistriško sporto specialistas, LTKS VII

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: vadovavimas sportininko aukšto meistriško sporto pratyboms, kuriomis tobulinamos fizinės ir psichinės sportininko savybės bei įgūdžiai, siekiant pasirengti aukšto meistriško sporto varžyboms ir (ar) dalyvavimas jose. Tipinės darbo priemonės: įvairus sporto inventorių ir įrangą, kompiuteris, programinė įranga, išmanieji įrenginiai (telefonai, laikrodžiai) ir kt. Tipinės darbo sąlygos: dirbama patalpoje ir lauke, galimos komandiruotės į varžybas, sporto stovyklas ir kt. Būdingas individualus ir komandinis darbas. Papildoma informacija: aukšto meistriško sporto specialistas savo veikloje darbuotojų saugos ir sveikatos, ergonomikos, darbo higienos, priešgaisrinės saugos, aplinkosaugos reikalavimais, Sporto įstatymu. Jam privalu turėti pirmosios medicinos pagalbos mokymo žinių atestavimo pažymėjimą, žinoti, kaip elgtis ištikus nelaimingam atsitikimui, pagal kompetenciją suteikti pirmąją pagalbą ir pasirūpinti klientu, kad jam būtų suteikta profesionali pagalba. Kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti sportininkų treniravimo technologijų tyrėjais, akademinių įstaigų dėstytojais, aukščiausios kvalifikacijos treneriais Lietuvos ar užsienio viešo ar privataus sektoriaus institucijose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Vaikų ir suaugusiųjų treniravimas (LTKS VII)	1.1. Analizuoti treniruočių programas vaikams ir suaugusiesiems.	Įvairiose sporto šakose naudojamo inventoriaus poreikio analizė. Sporto šakų technikų vertinimas (krepšinio, lengvosios atletikos, plaukimo ir t. t.). Treniruočių plano sudarymas, numatant treniruočių intensyvumą ir krūvį priklausomai nuo amžiaus ir meistriško. Sportuojančiųjų asmenų specifinių funkcinių galių ir limituojančių veiksnių analizavimas ir vertinimas. Naujausių sportininkų treniravimo, judamųjų gebėjimų lavinimo metodų taikymas.

	1.2. Koordinuoti individualias ir grupines aukšto meistriskumo sportininkų treniruotes.	Sporto patalpų, aikščių, inventoriaus treniruočių procesui užtikrinimas. Šiuolaikinių sportininkų treniravimo principų bei sportininkų daugiamečio treniravimo tarpinių modelių taikymas. Sportininkų individualaus treniravimo valdymo taikytinus metodų parinkimas. Traumų prevencijos užtikrinimas. Judesių valdymo priežastinius funkcinis ryšių analizavimas.
2. Sportuojančių asmenų treniravimo modelių veiksmingumo ir sąveikos su parengtumu tyrimų atlikimas (LTKS VII)	2.1. Analizuoti ir vertinti asmens organizmo funkcines sąsajas.	Naujausių sportininkų treniravimo, judamųjų gebėjimų lavinimo metodų taikymas ir analizė. Sportuojančių asmenų funkcinį galių vertinimas, individualizuotų fizinių krūvių pritaikymas ir operatyvus koregavimas esant poreikiui.
	2.2. Tirti ir vertinti sportuojančių asmenų specifines funkcines galias ir ribojančius veiksnius.	Individualizuotų fizinių krūvių sportuojantiems asmenims parengimas ir taikymas. Tinkamų mokymo ir judamųjų gebėjimų ugdymo metodų treniravimo tikslams pasiekti parinkimas. Sportinės technikos ir taktikos klaidų priežasčių identifikavimas bei tinkamas jų taisymo būdų koregavimas.
	2.3. Analizuoti judesių valdymo priežastinius funkcinis ryšius.	Šiuolaikinių sportininkų treniravimo principų, sportininkų daugiamečio treniravimo tarpinių modelių taikymas. Sportininkų individualių parengtumo privalumų ir trūkumų, pagrindžiant sportininkų meistriskumo tobulėjimo kryptis, parinkimas.
3. Sporto renginių ir stovyklų vykdymas (LTKS VII)	3.1. Vykdyti individualias ir grupines treniruotes.	Individualių ir grupinių treniruočių įvairaus amžiaus ir meistriskumo grupėms vykdymas pasirengimui dalyvauti nacionaliniuose, tarptautiniuose sporto renginiuose bei stovyklose.
	3.2. Vykdyti aukšto meistriskumo sportininkų atranką dalyvavimui sporto renginiuose bei	Sporto šakos varžybų ar čempionatų organizavimas ir vykdymas. Sportininkų dalyvavimo nacionalinėse, tarptautinėse

	stovyklose.	varžybose bei įvairiuose čempionatuose ar stovyklose atranka atsižvelgiant į fizines galias ir pasiektus sportinius rezultatus.
	3.3. Vykdyti sportinės įrangos ir inventoriaus analizę.	Sporto šakai reikalingos bei naudojamos įrangos ir inventoriaus aprūpinimas bei efektyvus naudojimas. Saugios, sportininko emocinį, socialinį, intelektualinį, dvasinį vystymąsi palaikančio ugdymo(si) aplinkos kūrimas.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Pasirinktos sporto šakos vaikų ir suaugusiųjų treniravimas (LTKS VII)	1.1. Įvertinti sportuojančių asmenų fizinį pajėgumą.	Funkcinio ir fizinio pasirengimo fiziniam krūviui įvertinimas bei rezultatų interpretavimas. Tinkamos pagal asmens fizinį pajėgumą sporto šakos parinkimas. Konkrečioje sportinėje veikloje naudojamo inventoriaus parinkimas.
	1.2. Vesti individualias ir grupines treniruotes įvairaus amžiaus ir meistriškumo asmenims.	Konkrečioje sporto šakoje naudojamas inventorių. Konkrečios sporto šakos technikų ypatumai (baidarių ir kanojų irklavimas, slidinėjimas ir biatlonas, buriavimas, dviračių sportas, irklavimas, kulkinis šaudymas, orientavimosi sportas, beisbolas, futbolas, ledo ritulys, rankinis, boksas, dziudo ir savigynos imtynės, graikų-romėnų ir laisvosios imtynės, kultūrizmas ir sunkioji atletika, gimnastika, sportinė aerobika, sportiniai šokiai, krepšinis, stalo tenisas, tenisas, tinklinis, lengvoji atletika, plaukimas, dailusis čiuožimas, fechtavimasis, meninė gimnastika, regbis, šiuolaikinė penkiakovė ir t. t.). Treniruočių plano sudarymas, numatant treniruočių intensyvumą ir krūvį.
	1.3. Vykdyti individualių ir grupinių treniruočių įvairaus amžiaus ir meistriškumo asmenims vertinimą.	Konkrečioje sporto šakoje naudojama inventoriaus poreikio vertinimas. Konkrečios sporto šakos technikų analizė (baidarių ir kanojų irklavimas, slidinėjimas ir biatlonas, buriavimas, dviračių sportas, irklavimas, kulkinis šaudymas, orientavimosi sportas, beisbolas, futbolas, ledo ritulys, rankinis, boksas, dziudo ir savigynos imtynės,

		graikų-romėnų ir laisvosios imtynės, kultūrizmas ir sunkioji atletika, gimnastika, sportinė aerobika, sportiniai šokiai, krepšinis, stalo tenisas, tenisas, tinklinis, lengvoji atletika, plaukimas, dailusis čiuožimas, fechtavimasis, meninė gimnastika, regbis, šiuolaikinė penkiakovė ir t. t.). Sudarytų trenerių planų vertinimas, numatant trenerių intensyvumą ir krūvį. Sportininkų funkcinį galių vertinimas.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį sporto studijų krypties grupės išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis sporto studijų krypties grupės antrosios pakopos studijose, neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Reikalavimai asmeniui, siekiančiam įgyti teisę dirbti aukšto meistriškumo sporto specialistu, nustatyti Sporto įstatyme.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant antrosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.	
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.	

13. Kvalifikacijos pavadinimas: sporto vadybininkas, LTKS VII

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: sporto renginių ir sporto organizacijos ar klubo valdymas. Tipinės darbo priemonės: kompiuteris, programinė įranga, įvairios duomenų bazės, ryšio priemonės ir kt.
------------------------------------	---

	Tipinės darbo sąlygos: dirbama patalpoje ir lauke, galimos komandiruotės į varžybas, sporto stovyklas ir kt. Būdingas individualus ir komandinis darbas. Papildoma informacija: kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti sporto organizacijose ar klubuose, kitose paslaugų verslo įmonėse, jų paslaugų organizavimo, pardavimo, pirkimo, rinkodaros padaliniuose.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Sporto organizacijos ar klubo veiklos strateginis planavimas (LTKS VII)	1.1. Analizuoti ir vertinti sporto organizacijos ar klubo veiklos rezultatus.	Sporto organizacijos ar klubo veiklos duomenų rinkimas, analizė ir sisteminimas, pagrindinių veiklos rodiklių vertinimas, ataskaitų rengimas.
	1.2. Rengti sporto organizacijos ar klubo veiklos strateginius planus.	Sporto organizacijos ar klubo finansinių rodiklių analizavimas, paslaugų paketų sudarymas. Sporto organizacijos ar klubo paslaugų kainodaros sudarymas. Krizinių situacijų ir rizikų valdymas.
	1.3. Formuoti žmoniškųjų išteklių politiką.	Užduočių sporto organizacijos ar klubo darbuotojams formulavimas, delegavimas ir atskaitomybė. Žmoniškųjų išteklių poreikio vertinimas ir planavimas. Darbuotojų atrankos kriterijų rengimas ir procesų valdymas. Organizacijos ar klubo darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo poreikio nustatymas ir organizavimas.
	1.4. Valdyti teikiamų sporto paslaugų kokybę.	Teikiamų sporto paslaugų monitoringas. Grįžtamojo ryšio su partneriais, rėmėjais ir klientais palaikymas ir kokybės užtikrinimas.
2. Sporto renginių ir stovyklų organizavimas (LTKS VII)	2.1. Koordinuoti sporto organizacijos ar klubo vykdomų renginių ir (ar) stovyklų, veiklą.	Etiškų, sąžiningų, novatoriškų bei geruoju valdymu grįstų sporto renginių bei stovyklų organizavimas ir vykdymas. Žmoniškųjų, finansinių, infrastruktūros ir informacinių organizacijos išteklių efektyvus panaudojimas.
	2.2. Vykdyti trenerių, sportininkų, organizacijos personalo dalyvavimo nacionalinėse bei tarptautinėse varžybose, įvairiuose čempionatuose monitoringą.	Trenerių ir sportininkų dalyvavimo nacionalinėse, tarptautinėse varžybose bei įvairiuose čempionatuose organizavimas, pasiektų rezultatų analizė bei prognozavimas. Sporto organizacijos ar klubo žmoniškųjų

		bei finansinių išteklių efektyvus valdymas.
3. Sporto plėtros ir masiškumo skatinimas (LTKS VII)	3.1. Atstovauti organizaciją nacionaliniu ir tarptautiniu mastu.	Federacijos ar asociacijos, nacionalinės ir tarptautinės varžybos, įvairūs čempionatai, konferencijos, visuomeninės organizacijos ir kt. Savarankiškas dalyvavimas arba delegavimas sporto organizacijos ar klubo darbuotojams. Derybų valdymas. Komunikacija su partneriais ir paslaugų vartotojais.
	3.2. Vykdyti rėmėjų pritraukimą.	Sutarčių sudarymas su rėmėjais. Sutarčių ir užduočių įgyvendinimo delegavimas organizacijos ar klubo personalui. Organizacijos ar klubo personalo ataskaitų rengimas. Atstovaujamos sporto šakos rinkodara, sporto organizacijos teikiamų paslaugų ar produkto paketo parengimas rėmėjams.
	3.3. Analizuoti visuomenės susidomėjimą atstovaujama sporto šaka.	Rinkos situacija ir pokyčiai, sporto sektoriaus naujovės, socialiniai – demografiniai pokyčiai ir tendencijos sporto sektoriuje, sporto šakos ypatumai ir pokyčiai, visuomenės poreikiai.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį sporto studijų kryptių grupės išsilavinimą, magistro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis sporto studijų kryptių grupės antrosios pakopos studijose, neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautinės sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant antrosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliuoju ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir	

	pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

III SKYRIUS

RENGINIŲ IR POILSIO PASLAUGŲ POSEKTORIAUS KVALIFIKACIJŲ APRAŠAI

14. Kvalifikacijos pavadinimas: renginių ir poilsio paslaugų organizatorius, LTKS IV

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: renginių ir poilsio organizavimas. Tipinės darbo priemonės: kompiuteris, ryšio priemonės, mikrofonas, prezentacinė ir kita įranga. Tipinės darbo sąlygos: mobilios darbo vietos, galimos aktyvios specifinės veiklos, darbas su įvairių tipų žmonėmis. Papildoma informacija: kvalifikaciją įgijęs asmenys galės dirbti renginių ir poilsio paslaugų, įrenginių eksploatavimo bei laisvalaikio ir renginių įrangos nuomos įmonėse.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Renginių ir poilsio paslaugų planavimas (LTKS IV)	1.1. Parinkti klientų pageidavimus atitinkančias paslaugas.	Bendravimas su klientais. Klientų poreikių identifikavimas. Paslaugų pasiūlos rinkoje analizė. Pasiūlymų klientui formavimas.
	1.2. Sudaryti paslaugų ar jų rinkinių sąmatas.	Išlaidų skaičiavimas. Konkurencinės aplinkos analizė. Kainų nustatymas.
	1.3. Sudaryti sutartis su klientais ir paslaugų teikėjais.	Paslaugų teikėjų paieška ir atranka. Paslaugų užsakymų vykdymas. Sutarčių sąlygų derinimas, sutarčių pasirašymas.
2. Renginių ir poilsio paslaugų organizavimas (LTKS IV)	2.1. Organizuoti laisvalaikio renginius.	Renginių scenarijaus parengimas. Paslaugų teikėjų veiklos koordinavimas. Įvairių renginio scenarijuje numatytų veiklų organizavimas. Renginio vedimas. Renginių vedimo metodikos ir etikos normų laikymasis. Darbas su įvairių amžiaus, interesų grupių renginių dalyviais.
	2.2. Organizuoti renginių ir poilsio veiklas.	Atrakcionų ir teminių parkų veiklų organizavimas. Įvairių laisvalaikio veiklų organizavimas. Animatorių veikla. Darbas su aktyvių veiklų organizavimui reikalinga įranga bei priemonėmis. Informacijos apie

		saugios veiklos ir naudojimosi inventoriumi taisyklės teikimas vartotojams.
3. Renginių ir poilsio paslaugų pardavimas (LTKS IV)	3.1. Analizuoti renginių ir poilsio paslaugų rinką.	Renginių ir poilsio paslaugų pasiūlos analizė. Konkurencinės aplinkos analizė. Naujų technologijų ir įrangos taikymo galimybės.
	3.2. Organizuoti renginių ir poilsio paslaugų pardavimą.	Paslaugų pasiūlymų rengimas. Kainų nustatymas. Paslaugų pardavimų būdų bei vietų parinkimas. Klientų paieška.
	3.3. Pristatyti ir reklamuoti renginius bei paslaugas.	Rėmimo būdų ir priemonių parinkimas. Paslaugų pristatymai mugėse ir parodose.
<i>Specializacijos kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Azartinių lošimų organizavimas (LTKS IV)	1.1. Vesti azartinius lošimus.	Azartinių lošimų organizavimą reglamentuojančių teisės aktų nuostatų laikymasis. Krupjė darbo aprašo laikymasis. Ruletės ir kortų lošimų taisyklių laikymasis. Stalo lošimų taisyklių laikymasis. Darbas su lošimų įranga. Praloštų ir laimėtų lošimo žetonų surinkimas ir išdavimas.
	1.2. Valdyti lošimų eigą.	Informacijos apie lošimo namų bei skirtingų lošimų taisyklės klientams teikimas. Klientų aptarnavimo standartų laikymasis. Stresinių situacijų valdymas. Konfliktinių situacijų valdymas ir sprendimų priėmimas.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacija suteikiama asmeniui, turinčiam vidurinį išsilavinimą ir baigusiam profesinio mokymo programą. Kvalifikacija asmeniui taip pat gali būti suteikta, pripažinus neformaliojo mokymosi arba savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos įgytas kompetencijas.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų	

	aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalųjį) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens įgytų kompetencijų vertinimas ir pripažinimas vykdomas vadovaujantis švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta ir su ekonomikos ir inovacijų ministru bei socialinės apsaugos ir darbo ministru suderinta asmens įgytų kompetencijų vertinimo tvarka.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

15. Kvalifikacijos pavadinimas: renginių vadybininkas, LTKS VI

<i>Kvalifikacijos apibūdinimas</i>	Veiklos objektas: renginių planavimas, valdymas ir rinkodara. Tipinės darbo priemonės: kompiuteris, specializuota įranga, ryšio priemonės ir kt. Tipinės darbo sąlygos: mobili darbo vieta, nepastovus darbo laiko grafikas (galimas darbas vakarais ir naktimis), būdingas individualus ir komandinis darbas. Papildoma informacija: kvalifikaciją įgiję asmenys galės dirbti renginių organizavimo įmonėse, koncertų, konferencijų centruose, kitose įmonėse arba vykdyti individualią veiklą.	
<i>Pagrindiniai kvalifikacijos vienetai (nurodant jų lygį pagal LTKS)</i>	<i>Kompetencijos</i>	<i>Kompetencijų ribos</i>
1. Renginių projektų rengimas (LTKS VI)	1.1. Rengti renginių koncepcijas ir programas.	Renginių tipai. Renginiai verslui (įmonių šventės, komandų formavimo, įmonių ir jų produktų pristatymo renginiai, konferencijos). Asmeninės šventės. Atviri laisvalaikio renginiai. Renginio programos ir (ar) scenarijaus rengimas. Bendravimas su klientais. Klientų poreikių išsiaiškinimas. Bendravimo su įvairaus tipo žmonėmis ypatumai.
	1.2. Užsakyti renginiams reikalingas paslaugas.	Renginiams reikalingų paslaugų teikėjų paieška ir atranka (renginių vedėjai, įrangos tiekėjai, atlikėjai, maitinimo ir kitų paslaugų teikėjai). Renginio saugos užtikrinimas. Sutarčių su paslaugų teikėjais sudarymas. Komunikacija. Atsakomybės ribos.
	1.3. Rengti renginių sąmatas.	Renginio išlaidų skaičiavimai. Kainų nustatymas. Sutarčių su renginių užsakovais sudarymas.
2. Renginių projektų valdymas (LTKS VI)	2.1. Valdyti renginio programos vykdymą.	Projektų valdymo pagrindai. Renginio organizavimo komandos sudarymas. Funkcijų paskirstymas. Laiko valdymas. Komandinis darbas. Renginio biudžeto valdymas.

	2.2. Parengti renginio vietą.	Renginio vietos parinkimas. Patalpų ar atviro renginio vietos parengimas ir dekoravimas. Būtinųjų leidimų gavimas, planuojamų veiklų derinimas su renginio vietos valdytojais. Vietos atitikimas renginio koncepcijai.
	2.3. Koordinuoti renginių organizavimo komandos darbą.	Komandinis darbas. Probleminių situacijų valdymas. Grįžtamojo ryšio su klientais palaikymas. Renginio kokybės užtikrinimas.
3. Renginių rinkodara (LTKS VI)	3.1. Analizuoti renginių rinką.	Renginių pasiūlos analizė. Naujovės ir tendencijos renginių organizavimo versle. Naujų technologijų ir įrangos taikymo galimybės.
	3.2. Valdyti pardavimus.	Produktų bei paslaugų portfelio valdymas ir optimizavimas. Renginių kainodaros strategija. Paslaugų pasiūlos formavimas. Paslaugų išskirtinumo komunikavimas. Klientų paieška.
	3.3. Pristatyti ir reklamuoti renginius bei paslaugas.	Rėmimo būdų ir priemonių parinkimas. Reklamos biudžeto numatymas. Reklamos turinio rengimas. Paslaugų pristatymai mugėse ir (ar) parodose. Reklamos etika.
<i>Reikalavimai asmeniui kvalifikacijai ar savarankiškai jos daliai įgyti (reikalavimai turimam išsilavinimui, kvalifikacijai, profesinei patirčiai) (jeigu taikomi)</i>	Kvalifikacijai įgyti asmuo turi turėti aukštąjį vadybos arba verslo, arba turizmo ir poilsio studijų krypties išsilavinimą, profesinio bakalauro arba bakalauro kvalifikacinį laipsnį. Kvalifikaciją sudarančios kompetencijos įgyjamos mokantis vadybos arba verslo, arba turizmo ir poilsio studijų krypties pirmosios pakopos studijose, neformaliojo mokymosi ar savišvietos būdu ir (arba) iš profesinės veiklos patirties.	
<i>Kvalifikacijai įgyti taikomi reikalavimai pagal Europos Sąjungos teisės aktus, tarptautines sutartis ar Lietuvos Respublikos teisės aktus (jeigu taikomi)</i>	Netaikomi.	
<i>Kompetencijų vertinimo reikalavimai</i>	Kvalifikacijai įgyti reikalingos asmens turimos kompetencijos vertinamos vadovaujantis kompetencijų formuluotėmis ir jų ribų aprašais, kurie išreiškia slenkstinį (minimalų) kompetencijos įgijimo lygmenį. Asmens kompetencijų, įgytų studijuojant pirmosios pakopos studijose, vertinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Formaliojo švietimo būdu įgytų kompetencijų asmenims, norintiems tęsti studijas aukštojoje mokykloje, pripažinimą kaip studijų programos dalį atlieka aukštosios mokyklos švietimo, mokslo ir sporto ministro nustatyta tvarka. Neformaliojo ar savišvietos būdu ir (arba) iš	

	profesinės veiklos patirties įgytų kompetencijų vertinimą ir pripažinimą atlieka aukštosios mokyklos savo nustatyta tvarka. Dėl asmens, įgijusio šią kvalifikaciją sudarančias kompetencijas, tinkamumo atitinkamos kvalifikacijos reikalaujančiai darbo vietai, sprendžia darbdavys.
<i>Kvalifikacijos atitiktis Europos Sąjungos ir tarptautiniams standartams (jeigu taikoma)</i>	Netaikoma.

Pakeitimai:

1.

Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centras, Įsakymas

Nr. [V1-55](#), 2020-04-30, paskelbta TAR 2020-04-30, i. k. 2020-09211

Dėl Kvalifikacijų ir profesinio mokymo plėtros centro direktoriaus 2019 m. rugpjūčio 26 d. įsakymo Nr. V1-154 „Dėl Turizmo, sporto, renginių ir poilsio paslaugų sektoriaus profesinio standarto patvirtinimo“, pakeitimo